

raketnih modelara, jedrilčara i padobranaca. C z. predstavlja završnicu u sistemu školovanja, jer su značke višeg stupnja vezane uz kvalitetnu aktivnost i sp. podvigne (srebrno C, zlatno C i zlatno C sa jednim, dva ili tri dijamanta).

CA, [1] konjički sport: a) natjecanje zapregā (franc. Concours d'Attelages), ispit o upotrebljivosti i poslušnosti konja u zaprezi i voženju njena vozača; obuhvaća uglavnom: dresurnu vožnju, vožnju preko zapreka i daljinsku vožnju, a može biti i kombinirano natjecanje koje obuhvaća dvije ili sve tri utakmice. Natjecati se može u jednopregu, dvopregu, četveropregu, peteropregu i šestopregu. Službeno je međ. natjecanje zaprega (CAIO) u četveropregu, u sve tri utakmice. Prije starta se ocjenjuju način gradnje i kakvoća kola, kakvoća i pristajanje zaprežnog pribora, odijelo i držanje vozača, a onda prilagođenost jednog konja drugome i način zaprežnosti. U toku izvršavanja zadataka ocjenjuju se: sklop, hodovi, temperament i izdresiranost konja, a osobito korektnost pokreta pri voženju na ravnoj liniji, pri okretanju, zaustavljanju i odstupanju. Najzad se ocjenjuje zaprega kao cjelina na osnovi općeg dojma. U nas CA nije masovno natjecanje, ali ima dugu tradiciju. Najviši domet u zemlji i u inozemstvu postigle su ergele Dakovo, Lipica i Karadordevo; b) prijateljsko međ. natjecanje (franc. Concours d'Amitié), na kojem uz domaće natjecatelje mogu sudjelovati i natjecatelji samo jedne strane zemlje. Izuzetno na CAA i CCA mogu sudjelovati 4 strana natjecatelja iz različitih zemalja. CA se održava po međ. pravilima; c) zrakoplovstvo: oznaka lakih aviona za amatersku gradnju koje je konstruirao A. Cvjetković. CA-51 je prvi avion čiji je prototip izgrađen 1951 samogradnjom članova Aerokluba Zagreb; potom je izrađena manja serija u radioni Zrakoplovnog saveza Hrvatske. Sa CA-51 postigli su JR: R. Berković (1953, prelet u krugu bez usputnog spuštanja u duž. 1176,6 km); Z. Kurjaković (1963, vis. od 3861 m bez komercijalnog tereta). Ostali avioni s tim oznakama: CA-61/61R MINI ACE, CA-65 i CA-65A nastali su u SAD po nacrtima i proizvedenim kompletima materijala; namijenjeni su amaterskoj izgradnji.

CAA (franc. Concours d'Attelages d'Amitié), konjički sport: prijateljsko natjecanje zapregā.

cab (engl.), konjički sport: dvoosovinska engl. kočija; upotrebljava se za natjecanje zapregā u dvopregu.

caddie (engl.), golf: osoba koja nosi ili vuče na ručnim kolicima štapove i opremu igrača; daje savjete igraču oko izbora štapa i načina igre.

Cadet, mala jedrilica jedinstvenog nacrtu međ. klase, duž. 3,22 m, šir. 1,27 m, za dva jedrilčara; oblika šarpi, s jedriljem stupa površine 5,2 m² te sa spinakerom; njime jedre omladinci.

cadre noir (franc.), konjički sport: odjeljenje franc. konjičke škole u Saumuru (Francuska); tako je nazvano zbog crne uniforme; osn. poč. XIX st. Rasadnik majstora jahačke vještine, a posebno visoke škole jahanja. C.n. se sastoji od gl. instruktora, deset starijih i mlađih instruktora i oko deset starijih i mlađih nastavnika. Instruktori se bave visokom školom na tlu, a nastavnici visokom školom iznad tla (u zraku), zbog čega se zovu soteri (franc. sauteurs), skakači. Oni su poznati po svom čuvenom karuselu.

cadre partije, bilijar: nekoliko disciplina karambol-bilijara u kojima je bilijarski stol linijama podijeljen na veće i manje kvadrate i pravokutnike, čije dužine stranica označuju

određenu disciplinu c.p. 47/1, 47/2 i 71/2. U c.p. 47/2 i 47/1 stol je podijeljen na 6 većih kvadrata (str. 47 cm) i 8 manjih (str. 17,8 cm) i 3 pravokutnika (190 cm x 47 cm); u c.p. 71/2, stol je podijeljen na 4 veća kvadrata (str. 71 cm) i 6 manjih (str. 17,8 cm) te dva pravokutnika (142 cm x 71 cm). U svakom od kvadrata, označenih na bilijarskom stolu, igrač smije izvesti najviše jedan (u c.p. 47/1) ili dva (u c.p. 47/2 i 71/2) karambola. Pri drugom, odn. trećem karambolu najmanje jedna od dviju kugli koje igrač gađa svojom kuglom mora izaći izvan kvadrata u kojem su se nalazile. Tim pravilom onemogućava se dobrim igračima da skupe sve tri kugle na jednom mjestu i laganim udarcima praktički u beskraj ponavljaju seriju poena (karambola).

CAI (franc. Concours d'Attelage International), konjički sport: međ. natjecanje (CIO), isključivo u voženju zapregā u svim utakmicama.

CAIO (franc. Concours d'Attelage International Officiel), konjički sport: službeno međ. natjecanje (CIO), isključivo u voženju zapregā u svim trima utakmicama (CA).

cajtnot (njem. Zeitnot), šah: nedostatak vremena; vremenski tjesnac; izraz za položaj igrača koji mora povući veliki br. poteza u kratkom preostalom vremenskom razmaku (prije pada zastavice na satu).

Calcutta Cup, ragbi: trofej, ustanovljen 1877 u Indiji, kasnije prenesen u V. Britaniju; prelazna nagrada koju dobiva jednom godišnje pobjednik susreta između reprezentacija Engleske i Škotske; ti se susreti igraju od 1878.

Calmat, Alain (1940), franc. reprezentativac u umjetničkom klizanju; prvi na PE 1962-64, drugi na OI 1964 i prvi na PS 1965.

Calypso, naziv čuvenog istraživačkog broda J. Y. Cousteaua, kojim je organizirao nekoliko oceanografskih ekspedicija.

Cambridge — Oxford → **Oxford — Cambridge** **Cambridge-Springs varijanta**, šah: jedna od varijanta daminog gambita: 1. d4 d5; 2. c4 c6; 3. Sc3 Sf6; 4. Lg5 Sbd7; 5. e3 Da5. C. v. naziva se i varijantom Pillsburyja po istom imenom amer. igraču koji je prvi put primjenjuje na turniru u Cambridge Springsu (1904).

Cameron-Ballons, proizvođač balona na topli zrak, klasa AX, u V. Britaniji. Sa C. balonom, volumena 10 620 m³, engl. pilot J. Nott postigao je SR apsolutne visine (17 130 m).

camogie, irska nar. sp. igra za žene; igra se palicom i loptom na igralištu duž. 91—110 m, šir. 54—58 m; vrata su šir. 4,6 m, stativ su vis. 6,1 m, a na vis. od 2,1 m nalazi se dodatna prečka. Pogodak u gornje polje vrata vrijedi 1 poen, u donje polje 3 poena. Palica (camog) je duž. oko 91 cm, lopta je opsega 23—25 cm. Igra traje 2 x 25 min.

Camp, Walter (1859—1925), začetnik američkog nogometa, trener na Univerzitetu Yale. U taktiku uveo scrimmage-liniju, 11 igrača u ekipu i poziciju četvrt-braniča. Napisao: *How to Coach a Team*, 1886; *American Football Sports*, 1893.

Campbell, Donald (1921—67), brit. natjecatelj u automobilizmu i motonautici, višestruki rekorder. Postigao apsolutne brzinske SR na kopnu i na vodi: 1960 čamcem na mlazni pogon (442,0 km/h); 1964 automobilom na mlazni pogon na trkališnoj stazi (648,7 km/h). Sva svoja vozila nazvao je Blue-bird (plava ptica). Smrtno stradao na jezeru Coniston, u pokušaju obaranja SR čamcem na mlazni pogon.

CADET

A. CALMAT

CAMBRIDGE — SPRINGS
VARIJANTA

D. CAMPBELL

M. CAMPBELL

Campbell, Malcolm (1885—1949), otac Donaldal, postavio kao i njegov sin svj. brzinske rekorde na tlu (448,175 km/h) i vodi (228,24 km/h). Ukupno 15 puta postavljao SR. Bio je prvi koji je vozio čamac na mlazni pogon.

camping - kamp